

Professionelt forældresamarbejde.

Af
STEEN HILDEBRANDT
Professor ved
Handelshøjskolen, Århus Universitet.

En bog om samarbejdet mellem pædagoger, lærere og forældre. Hvor interessant og velkommen! Jeg ville ønske, at jeg som far havde læst denne bog, da jeg deltog i forældremøder for snart mange år siden. Der er meget, man ikke véd – som forældre, men også som fagprofessionel. Den gode pædagog og den gode lærer er jo ikke nødvendigvis også gode samtalepartnere, og måske slet ikke gode til at gennemføre vanskelige eller meget følsomme samtaler. Kan man da lære det? kunne man spørge. Og jeg er sikker på, at svaret er: Ja, man kan altid blive bedre, dels ved at prøve og øve, og dels ved at læse og reflektere. Derfor er en bog velkommen. Det er primært en bog, der henvender sig til lærere og pædagoger; et enkelt kapitel er direkte henvendt til forældre, men alle kan få udbytte af at læse bogen.

Børnene er vigtige, ofte det vigtigste, for forældrene. Og børnene er det vigtigste, som samfundet har. Det kan man naturligvis altid diskutere og gradbøje, men det er sådan, jeg ser det. Under alle omstændigheder er det vigtigt, hvordan vi behandler børnene. Forældre, pædagoger og lærere er vigtige for børnene – uhyggelig vigtige. Børn er meget påvirkelige, og derfor er alt, hvad de møder og udsættes for, med til at forme og danne dem. Jo mere, det er rigtigt, desto større er de voksnes ansvar. Selvfølgelig er det altid rigtigt, at de voksne har et ansvar, og at dette ansvar er vigtigt. Men jeg ser det alligevel som noget særligt på den måde, at verden udvikler sig på måder, som vil stille helt enorme krav til fremtidens borgere, og fremtidens borgere er nutidens børn. Nutidens børn vil gå på pension hen mod slutningen af dette århundrede; de skal tage vare på samfundets udvikling i årtier, der vil byde på store udfordringer, dilemmaer, konflikter – og selvfølge-

lig også mange muligheder. Vi skal anstrenge os til det yderste for at opdrage, danne, uddanne og udvikle dem. Dertil har vi brug for alle ressourcer.

Samtalen mellem, kontakten mellem, forældre og pædagoger og lærere er en ressource. Sådan ser bogens to forfattere det, og det er en vigtig tilgang til emnet, som jeg er meget enig i. Vi har at gøre med en ressource, vi har at gøre med noget, der potentielt kan bidrage til børns udvikling – og i en bredere forstand bidrage til forståelsen af hele skolens og børnenes situation, muligheder og udfordringer. Forældresamtalen er ikke en pligt; er ikke en formel og rituel handling, der skal gennemføres eller overstås – det er en mulig kilde til barnets udvikling, dannelse og opdragelse. En mulig ressource, der kan understøtte det daglige arbejde med børn i skole og daginstitution. Jeg siger bevidst mulig og potentiel, for om ressourcen udnyttes og udfoldes, afhænger naturligvis af de involverede mennesker.

Forældresamtalen kan gennemføres mere eller mindre bevidst og mere eller mindre kompetent. Hvor svært kan det være? kunne vel godt være den umiddelbare holdning hos mange mennesker – både forældre og professionelle - til det at deltage i et forældremøde eller en forældresamtale. Kan det være så svært at gennemføre en samtale? Og kan man ikke selv huske det, så viser eksemplerne og forfatterens forklaringer og analyser i denne bog, at det faktisk kan være endog meget svært at deltage i sådanne samtaler. I hvert fald, hvis man tager dem alvorligt. Og det bør man!

Hvad véd man om interaktion mellem mennesker, hvad véd man om relationer mellem mennesker, og hvad véd man om børns udvikling, blot fordi man er forældre, pædagog og lærer? Som lærer véd man noget, og som forældre véd man selvfølgelig også noget. Men som man bliver klar over, når man læser denne bog, så er der megen ny forskning og mange nye indsigter, som man måske ikke er opmærksom på eller overhovedet har hørt om, og som denne bog formidler på en pædagogisk klar og balanceret måde. Indsigter og forskningsresultater, som kan bringes med til disse følsomme, vigtige og derfor ofte vanskelige samtaler, og gøre samtalerne bedre, hvilket vil sige at realisere eller udnytte de ressourcer, der potentielt ligger i dem. For det, at forældresamtaler er en ressource, er som nævnt ikke ensbetydende med, at disse ressourcer også automatisk bliver udnyttet. Det bliver de kun, hvis samtalerne forberedes, gennemføres og følges op af bevidste og kompetente mennesker.

Fokus i bogen er på børn, undervisning, læring, udvikling, opdragelse og en række specifikke temaer i den forbindelse, f.eks. relationer. Dette handler i høj grad om sociale relationer, herunder om samtaler og konflikter, mellem pædagoger, lærere og forældre. Forældrene er lige så forskellige som samfundet; og også lærere og pædagoger er meget forskellige, om end de har en fælles ballast af faglighed. Bogen henvender sig til alle, der har interesse i at forstå og eventuelt også konkret bidrage til at forbedre og udnytte forældremøder og forældresamtaler til børnenes fælles bedste. Jeg har personligt været meget glad for at læse bogen. Den videregiver store mængder viden og erfaring på en komprimeret, og dog klar og overskuelig måde, og jeg anbefaler hermed bogen.